

ogsaa Arbejdsløshed, 60 000 arbejdsløse godt og vel, og for at skaffe dem Beskæftigelse kunde det være i høj Grad rimeligt at fastsætte ikke blot en 8 Timers Arbejdsdag, men en endnu kortere Arbejdsdag.

Hvad angaar Forholdet med Hensyn til Bolignøden og Bygningsarbejderne, tør jeg maaske der hævde den Opfattelse, at denne Paastand, at Bygningsarbejderne var fuldt beskæftiget sidste Sommer, er kun rigtig med en vis Modifikation. Der var adskillige Hundrede Bygningsarbejdere ledige hele Sommeren for nogle af Fagenes Vedkommende; det gælder baade Tømrere og Bygningssnedkere; navnlig i det sidste Fag var der et meget stort Antal arbejdsløse hele Sommeren, men det gælder ogsaa Tømrerfaget, hvilket er dokumenteret tidligere ved den officielle Statistik. Hvad Murerne angaar, havde demaaske i tre Maaneder, hvad man kalder normal eller fuld Beskæftigelse; men saa snart vi kom hen paa Eftersommeren, og visse Arbejder begyndte at blive fuldført, voksede Arbejdsløsheden ogsaa i Murerfaget fra Uge til Uge, ikke fordi Arbejdet af naturlige Grunde burde standse, men fordi der simpelthen ikke var Arbejde. Det er ganske urimeligt, at i en Vinter som denne, hvor der stadig har kunnet arbejdes med Undtagelse af maaske 8 Dage, har Murere og andre Bygningsarbejdere lige siden September Maaned haften en meget omfattende Arbejdsløshed. Det er fuldkommen urimeligt, og det vidner kun om den fuldkomne Planløshed, med hvilken de ledende indenfor Bygningsfaget lægger Arbejdet til Rette. Hvis der skulde være Tale om fuld Beskæftigelse for Murere og andre Bygningsarbejdere, er det ikke nok, at de er fuldt beskæftiget et Par Maaneder i Sommerens bedste Tid, saa maa vi bede om, at de er beskæftiget saa meget af Aaret, som af naturlige Grunde kan anvendes til Arbejde ved Bygningsindustrien; men saaledes foreligger Forholdet aldeles ikke. Man kan ikke henvise til Vanskelighederne paa dette Omraade; hvis man vil indrette sig fornuftigt og planmæssigt tilrettelægge Bygningsarbejdet, saa der bliver noget Arbejde til hele Aaret, er man fremdeles meget vel i Stand til at nøjes med en 8 Timers Arbejdsdag og dog faa gennemført det Byggeri, man har behov.

Dette er imidlertid kun underordnede Indvendinger, som ikke har ret meget ved Sagen at gøre. Jeg ved meget vel, at det ærede Medlem hører til dem, som mener, at en lovfæstet Arbejdstid ikke bør gennemføres, jeg beklager det, og jeg beklager, at man hidtil ikke har villet komme ind paa en

Realitetsdrøftelse af denne Sag. For saa vidt glædede det mig, da det ærede Medlem Hr. Rudfeld stillede i Udsigt, at man i Udvalget kunde undersøge, om der var Mulighed for at føre visse Sider af denne Sag over paa anden bestaaende Lovgivning. Det var dog altid noget, og i alt Fald var det rart at komme til at tale om Sagen, hvis der nedsættes et Udvalg derom. Jeg erindrer med Sorg Udvalgsforhandlingerne i sidste Rigsdagssamling; vi havde eet Møde, det Møde, i hvilket Formanden blev valgt, og derefter blev der intet som helst foretaget i Udvalget. Det ærede Medlems Bemærkninger giver mig Haab om, at i Aar skal der komme en anden Gang i Udvalgsforhandlingerne, og at vi virkelig skal drøfte Realiteter.

Rudfeld: Hvis det ærede Medlem Hr. Dahlgaard fra det høje Stade, hvorpaa han altid placerer sig overfor andre Menneskers Mening, i Stedet for at udtænke, hvilken Replik han skulde afslutte sin Tale med, havde hørt efter, hvad der blev sagt, vilde han have hørt, at min Bemærkning angaaende Lovgivningsmagtens Forhold til 8 Timers Arbejdsdagen gik ud paa, at det principale Synspunkt fra liberal Side maatte være dette, at Arbejdsdagen maatte bestemmes af den enkelte, der vilde arbejde, og at man kun i særlige Tilfælde, hvor der var en særlig Begrundelse derfor, kunde gribe ind. Det har været og er fremdeles Venstres Synspunkt med Hensyn til Statsmagtens Forhold til Arbejdsdagen. Man har her i Tinget behandlet Spørgsmaalet om Begrænsning af Arbejdsdagen overfor Industrier og Arbejde af særlig sundhedsfarlig Art, ligesom man ogsaa har begrænset eller helt forbudt Børns Arbejde i visse Industrier. Det vilde det ærede Medlem ogsaa have faaet ud af det, jeg sagde; men han havde i Stedet for at høre efter travlt med at udtænke sin Slutningsreplik.

Det kunde, hvad Indenrigsministeren ogsaa nævnte, være interessant at faa at vide, hvad det ærede Medlems Parti egentlig mener om denne Sag. Det kan være meget interessant at faa at vide, hvad de franske Ministre og den svenske Socialstyrelse mener om 8 Timers Arbejdsdagen i disse Lande; men det var endnu mere interessant at faa at vide, hvad det radikale Parti her i Landet mener om Indførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen i Danmark; men det har det ærede Medlem ikke meddelt. Det ærede Medlem er jo en Slags Docent i radikal Dogmatik, og nu hører det med til Nutidens radikale Dogmatik, at man skal være elastisk, og